

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความมานะอดทนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริกสัน โดยกำหนดขั้นตอน และวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยต่างๆ
2. การกำหนดประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้าง และเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยต่างๆ

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยต่างๆทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริกสัน การอบรมเลี้ยงดู ภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างเครื่องมือ

2 .ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคปลายปีการศึกษา 2535 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดดังต่อไปนี้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1.2 กระทรวงมหาดไทย คือ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครมีจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวม 86,174 คน (กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษา 2531:33)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาภาคปลาย ปีการศึกษา 2535 จำนวน 212 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน(Multi-stage Stratified Random Sampling) ดังนี้

2.1 สุ่มเลือกเขตที่ตั้งโรงเรียน

การสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสุ่มเขตที่ตั้งโรงเรียนประถมโดยการสุ่มเขตการปกครองของโรงเรียนซึ่งแบ่งเป็น 36 เขต(สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2534) ใช้การจับสลากเขตการศึกษา ซึ่งแยกเป็น เขตชั้นใน 6 เขตจากเขตชั้นในทั้งหมด 19 เขตเขตชั้นกลาง 3 เขตจากเขตชั้นกลางทั้งหมด 11 เขต และเขตชั้นนอก 2 เขตจากเขตชั้นนอกทั้งหมด 6 เขต รวมเป็น 11 เขตจากเขตการปกครองทั้งหมด 36 เขต

2.2 สุ่มเลือกตัวอย่างโรงเรียน

ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนจาก 11 เขตการปกครองที่ได้จากข้อ 2.1 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลากเขตละ 2 โรงเรียน รวมเป็น 22 โรงเรียน รายชื่อโรงเรียนแสดงในตารางที่ 2

2.3 เลือกตัวอย่างนักเรียน

โดยให้ครูประจำชั้นเลือกนักเรียนห้องเรียนละ 3 คน โดยแยกเป็นเด็กเรียนดี เรียนปานกลาง และเรียนเก่งตามเกณฑ์ที่วางไว้ ได้ตัวอย่างประชากรจำนวน 212 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบวัด 1 ชุด และแบบสอบถาม 2 ชุด

คือ

1. แบบวัดความมานะอุตสาหะ
2. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู
3. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตารางที่ 2 : แสดงเขตการปกครอง รายชื่อเขต และโรงเรียนที่ลุ่มได้

เขตที่ตั้ง	รายชื่อเขตการปกครอง	รายชื่อเขตที่ลุ่มได้	รายชื่อโรงเรียนที่ลุ่มได้
ชั้นใน	พญาไท, ลาดพร้าว, ดุสิต, ลัมพันธ์วงศ์ ป้อมปราบ , ปทุมวัน, พระนคร บางรัก, ห้วยขวาง, ธนบุรี, บางซื่อ คลองสาน, บางกอกใหญ่, ราชเทวี บางกอกน้อย, คลองเตย, จตุจักร ยานนาวา, บางคอแหลม	พญาไท ลัมพันธ์วงศ์ ธนบุรี บางกอกน้อย บางรัก ยานนาวา	อนุบาลสามเสน, วัดไผ่ตัน กุหลาบวิทยาลัย, ปทุมคงคา ตรุณวัฒนา, มนตรีวิทยา เชเมะสิริอนุสรณ์, วัดโพธิ์เรียง กรุงเทพวิทยาลัย, จีจี มูลนิธิสตรีฯ, ลักษณะ เกียรติศึกษา
ชั้นกลาง	ลาดพร้าว, พระโขนง, บางเขน บางกะปิ, ภาษีเจริญ, ราษฎร์บูรณะ ดอนเมือง, จอมทอง, บางพลัด ประเวศ	พระโขนง บางกะปิ ภาษีเจริญ	ดาราคาม, ลาซาล เศรษฐบุตรศึกษา, วัดสามัคคีธรรม วัดนิมมานรดี, ประถมบางแค
ชั้นใน	หนองจอก, มีนบุรี, ลาดกระบัง บางขุนเทียน, ตลิ่งชัน, หนองแขม	บางขุนเทียน หนองแขม	วัดเลา, ธนบุรีศึกษา หมู่บ้านเศรษฐกิจ, บุษยรัตน์

แบบวัดความมานะอดสาหัส

แบบวัดความมานะอดสาหัส เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจิตสังคมของวัยรุ่น โดยเฉพาะเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาพัฒนาการทางจิตสังคม (Inventory of psychosocial development (IPD)) ที่พัฒนาขึ้นโดยโรเซนทอลและคณะปี ค.ศ. 1981 และที่พัฒนาขึ้นโดยโอซซีและพลัก ปี ค.ศ. 1986 โดยเฉพาะเนื้อหาขององค์ประกอบย่อยของความมานะอดสาหัสที่รวบรวม สรุป และสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามของโควาซ และมาร์เซีย (Kowaz and Marcia, 1991) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวในการสร้างเป็นแบบสอบถาม

2. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาจากเอกสาร หนังสือต่างๆ รวมทั้งสอบถามจากครูผู้จำนวน 6 คน ในเรื่องความรู้และทักษะที่เด็กในวัยนี้สมควรมีเพื่อนำมาสร้างข้อคำถามในองค์ประกอบที่ 1

3. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสร้างข้อคำถามโดยแบ่งเป็นองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

- ข้อคำถามวัดองค์ประกอบที่ 1 : วัดความรู้และทักษะ
- ข้อคำถามวัดองค์ประกอบที่ 2 : วัดพฤติกรรม
- ข้อคำถามวัดองค์ประกอบที่ 3 : วัดความรู้สึก

แบบวัดความมานะอดสาหัสที่สร้างขึ้นเป็นแบบวัดจำนวน 36 ข้อวัดองค์ประกอบละ 12 ข้อเป็นประโยชน์ครบแล้วแสดงถึงความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อตนเอง ให้ตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 คำตอบ คือ ไม่จริง จริงบ้าง ค่อนข้างจริง จริง และจริงที่สุด กำหนดให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับระดับความรู้สึกเพียงคำตอบเดียว

เกณฑ์ในการให้คะแนน

ข้อความทางบวก			ข้อความทางลบ				
ถ้าตอบ	จริงที่สุด	5	คะแนน	ถ้าตอบ	จริงที่สุด	1	คะแนน
	จริง	4	คะแนน		จริง	2	คะแนน
	ค่อนข้างจริง	3	คะแนน		ค่อนข้างจริง	3	คะแนน

จริงบ้าง	2	คะแนน	จริงบ้าง	4	คะแนน
ไม่จริง	1	คะแนน	ไม่จริง	5	คะแนน

4. หาความครอบคลุมของเนื้อหาของแบบวัดที่สร้างขึ้น โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิรวม 4 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข แบบวัดที่แก้ไขแล้วจำนวน 36 ข้อวัด 3 องค์ประกอบ เรียงลำดับข้อความดังนี้

-ข้อความที่วัดองค์ประกอบด้านความรู้ และทักษะ ได้แก่ 1, 4, 7, 10, 34

-ข้อความที่วัดองค์ประกอบด้านพฤติกรรม ได้แก่ 2, 5, 8, 11, 35

-ข้อความที่วัดองค์ประกอบด้านความรู้ลึก ได้แก่ 3, 6, 9, 12, 36

สร้างแบบวัดความเหมาะสมของเด็กตามการรับรู้ของครูประจำชั้นให้มีเนื้อหาไม่แตกต่างกับแบบวัดความเหมาะสมของเด็กตามการรับรู้ ของนักเรียน

5. ทดลองใช้แบบวัดความเหมาะสม (Try out) โดยผู้วิจัยนำแบบวัดความเหมาะสมไปวัดกับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์และโรงเรียนคลองหนองใหญ่ รวม 30 คน

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment correlation coefficient) ระหว่างองค์ประกอบย่อย กับองค์ประกอบย่อย องค์ประกอบย่อยกับองค์ประกอบรวม ค่าความสัมพันธ์ที่ได้แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 : แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในแบบวัดความเหมาะสม

แบบวัดความเหมาะสม	ทักษะ และความรู้	พฤติกรรม	ความรู้ลึก	แบบวัดรวม
ทักษะ และความรู้	-	.77	.80	.90
พฤติกรรม	-	-	.85	.94
ความรู้ลึก	-	-	-	.95

หาความเที่ยง (Reliability) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงขององค์ประกอบที่ 1, 2, 3 ดังนี้ คือ .75, .76, .82

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของ นิภาพรรณ แก่นคง ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ลักษณะการตอบแบบประเมินค่า 4 ระดับ ถามการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบแบบละ 25 ข้อ รวม 75 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อความดังนี้ คือ

- ข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ได้แก่ ข้อ 1-25
- ข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ได้แก่ ข้อ 26-50
- ข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ได้แก่ ข้อ 51-75

เกณฑ์ในการให้คะแนน คือ

ถ้าตอบ	มากที่สุด	ให้	4	คะแนน
	มาก	ให้	3	คะแนน
	น้อย	ให้	2	คะแนน
	น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการจัดนักเรียนว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบใด จัดโดยการตรวจคะแนนรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆแยกเป็น 3 แบบนักเรียนคนใดได้คะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบใดมากที่สุด คือมากกว่าคะแนนการอบรมเลี้ยงดูอันดับรองอย่างน้อย 4 คะแนน ถือเกณฑ์ความแตกต่าง 4 คะแนนก็เพื่อได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูได้ชัดเจน (บันทึกดา คักคี่คุมม อ่างถึงใน นิภาพรรณ แก่นคง 2532:99)

นิภาพรรณ แก่นคงได้หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .77 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบมาใช้โดยมีการแก้ไขในเรื่องภาษาเล็กน้อยแต่ยังคงเนื้อหาเดิม แล้วนำแบบสอบถามนี้ไปหาความเที่ยงอีกครั้งกับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต

จุฬาฯ และโรงเรียนคลองหนองใหญ่ จำนวน 30 คน ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .79 .87 และ .81

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อถามข้อมูล และรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา ความมุ่งหวังในการศึกษาต่อของเรียน และความมุ่งหวังให้นักเรียนศึกษาต่อของผู้ปกครอง รวมทั้งรายละเอียดด้านอื่นๆ ที่สามารถนำมาประกอบการพิจารณาจำแนกวัฒนธรรม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นทดลองใช้เครื่องมือ

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ และโรงเรียนคลองหนองใหญ่

1.2 นำแบบวัดความมานะอุตสาหะไปแจกกับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนละ 15 คน รวม 30 คน

-การเก็บข้อมูลเลือกเก็บโรงเรียนละ 5 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนให้ครูประจำชั้นเลือกเด็กที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน 3 ระดับ คือ เก่ง ปานกลางและอ่อน ระดับละ 1 คน รวมห้องเรียน 3 คน

-แจกแบบสอบถามนักเรียน ให้นักเรียนทำในชั้นเรียน และเก็บคืนเมื่อตอบเสร็จ ส่วนแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวให้นำกลับไปถามผู้ปกครองได้ถ้าเด็กไม่รู้และนำกลับมาคืนในวันรุ่งขึ้น ส่วนแบบวัดฉบับที่ 2 แจกให้ครูประจำชั้นตอบเก็บคืนเมื่อตอบเสร็จ

-ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่วางไว้

2. ขั้นเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

- 2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2 ผู้วิจัยนำแบบวัดความมานะอุตสาหะ แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู และภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมไปแจกให้นักเรียนตอบในชั้นเรียน และแจกแบบวัดความมานะอุตสาหะของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามการรับรู้ของครูประจำชั้น เมื่อนักเรียนและครูประจำชั้นตอบเสร็จแล้วเก็บแบบวัดคืนด้วยตัวเอง
- 2.3 ตรวจสอบให้คะแนนแบบวัดตามเกณฑ์ที่วางไว้
- 2.4 เลือกใช้ข้อมูลทีคะแนนรวมจากทั้งสองแบบวัดความมานะอุตสาหะต่างกันไม่เกิน 18 คะแนน คือ มีความสัมพันธ์กันตั้งแต่ .90 ขึ้นไป หมายความว่า ถ้านักเรียนคนใดมีคะแนนจากแบบวัดความมานะอุตสาหะ ตามการรับรู้ของนักเรียนต่างจากคะแนนจากแบบวัดความมานะอุตสาหะของนักเรียนตามการรับรู้ของครูประจำชั้นเกิน 18 คะแนนให้ตัดทิ้งไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เลือกเฉพาะข้อมูลที่มีคะแนนความมานะอุตสาหะ ทั้งสองฉบับแตกต่างกันไม่เกิน 18 คะแนน และจำแนกการอบรมเลี้ยงดู วัฒนธรรม ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา ความมุ่งหวังในการศึกษาต่อ ความมุ่งหวังให้นักเรียนศึกษาต่อของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามเกณฑ์ที่วางไว้ วิเคราะห์ตามระเบียบวิธีสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for the Social Sciences : SPSS) ตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู วัฒนธรรม ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา ความมุ่งหวังในการศึกษาต่อ ความมุ่งหวังให้นักเรียนศึกษาต่อของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. หาค่าความสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างแบบวัดองค์ประกอบย่อยความมานะอุตสาหะและแบบวัดองค์ประกอบย่อยความมานะอุตสาหะกับแบบวัดความมานะอุตสาหะรวม

3. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรต้น และระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามจากข้อมูลทั้งหมดด้วยการใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ กิลฟอร์ด (Guildford, 1979:83)

และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการทดสอบค่า t (t -test) ด้วยสูตรของกิลฟอร์ด

4. การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวทำนาย และสร้างสมการทำนายความมานะอุตสาหะของนักเรียน โดยใช้สูตรของเคอร์ลินเจอร์และพิดฮาเซอร์ (Kerlinger and Pedhazur 1973:36)

และทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณที่คำนวณได้ โดยการทดสอบอัตราส่วน F (F -ratio) โดยใช้สูตรของเคอร์ลินเจอร์ (Kerlinger 1973:66)

วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression analysis) และสร้างสมการทำนายความมานะอุตสาหะของนักเรียนโดยตัวทำนายที่ได้รับการทดสอบแล้วว่าดีที่สุด (Kerlinger 1973:56) ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

วิเคราะห์หาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error of Estimate) (Kerlinger 1973:66)